

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи
(обн., ДВ, бр. 20 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 17, 37, 42 и 94 от 2019 г., бр. 13 от 2020 г., бр. 12
от 2021 г., бр. 25 и 45 от 2022 г. и бр. 8 от 2023 г.)

§ 1. В чл. 2 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 12:

- а) в основния текст думите „100 лв.“ се заменят с „50 евро“;
- б) в букви „а“ и „б“ думите „600 лв.“ се заменят с „300 евро“.

2. В ал. 3 думите „2 млн. лв.“ се заменят с „1 млн. евро“.

§ 2. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 в основния текст думите „на ползвателя“ се заличават, а след думите „доставчика на платежни услуги“ се добавя „на ползвателя“.

2. В т. 5 думите „плащания с платежни инструменти“ се заменят с „платежни операции“.

§ 3. В чл. 8 се правят следните изменения:

- 1. В т. 1 думите „40 000 лв.“ се заменят с „20 000 евро“.
- 2. В т. 2 думите „100 000 лв.“ се заменят с „50 000 евро“.
- 3. В т. 3 думите „250 000 лв.“ се заменят със „125 000 евро“.

§ 4. В чл. 9, ал. 1 се правят следните изменения:

- 1. В т. 1 думите „10 млн. лв.“ се заменят с „5 млн. евро“.
- 2. В т. 2 думите „10 млн. лв.“ се заменят с „5 млн. евро“, а думите „20 млн. лв.“ се заменят с „10 млн. евро“.
- 3. В т. 3 думите „20 млн. лв.“ се заменят с „10 млн. евро“, а думите „200 млн. лв.“ се заменят със „100 млн. евро“.
- 4. В т. 4 думите „200 млн. лв.“ се заменят със „100 млн. евро“, а думите „500 млн. лв.“ се заменят с „250 млн. евро“.
- 5. В т. 5 думите „500 млн. лв.“ се заменят с „250 млн. евро“.

§ 5. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) В случай че платежната институция използва средства от собствения си капитал за отпускане на кредити, свързани с платежните услуги по чл. 4, т. 4 или 5, размерът на тези средства не може да е по-голям от превишението на собствения капитал на платежната институция над изискуемия му размер.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите „ал. 1“ се добавя „и 3“.

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

4. Създава се ал. 6:

„(6) Българската народна банка издава наредба по прилагането на този член.“

§ 6. В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 7, изречение първо думата „представител“ се заменя с „представители въз основа на правото на установяване“.

2. В ал. 8 след думата „уведомява“ се добавя „незабавно“.

3. В ал. 9 след думите „държава членка“ се добавя „и извършваща дейност на територията на Република България при условията на правото на установяване“.

4. В ал. 10, изречение първо накрая се поставя запетая и се добавя „едновременно с презграничното сътрудничество с компетентния орган на държавата членка по произход и до приемането на мерки от страна на компетентния орган на държавата членка по произход.“.

5. В ал. 12 след думата „предварително“ се добавя „без неоснователно забавяне“ и се поставя запетая.

§ 7. В чл. 38 думите „700 000 лв.“ се заменят с „350 000 евро“.

§ 8. В чл. 39, ал. 1, изречение първо след думите „дружество за електронни пари“ се поставя запетая, добавя се „включващ един или повече от елементите, посочени в чл. 26, параграф 1, букви "а" – "д" от Регламент (ЕС) № 575/2013“ и се поставя запетая.

§ 9. В чл. 48, в основния текст думите „60 лв.“ се заменят с „30 евро“, а навсякъде думите „300 лв.“ се заменят със „150 евро“.

§ 10. В чл. 68, ал. 6 думата „левове“ се заменя с „евро“.

§ 11. В чл. 69 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, в основния текст думите „60 лв.“ се заменят с „30 евро“, а навсякъде думите „300 лв.“ се заменят със „150 евро“.

2. В ал. 3, в основния текст думите „300 лв.“ се заменят със „150 евро“.

§ 12. В чл. 74, ал. 8, изречение второ думите „може да“ се заличават, а след думата „действия“ се поставя запетая, добавя се „ако е необходимо“ и се поставя запетая.

§ 13. В чл. 80, ал. 1 думите „100 лв.“ се заменят с „50 евро“.

§ 14. В чл. 87 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието думите „в левове, евро и платежни операции, свързани с еднократна обмяна на валута между лев и евро“ се заличават.

2. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Сроковете за изпълнение на платежни операции по този член се прилагат за платежни операции в евро.“

3. В ал. 3 думите „в левове между доставчиците на платежни услуги, участващи в платежна система по чл. 145 или в платежна система по чл. 149, ал. 2“ се заменят с „между доставчици на платежни услуги, които се намират на територията на Република България“.

4. Алинея 4 се отменя.

§ 15. В чл. 118, ал. 1, в основния текст думата „левове“ се заменя с „евро“.

§ 16. В чл. 121, ал. 2, т. 5 думата „друга“ се заменя с „повече от една“.

§ 17. В чл. 129 ал. 4 се отменя.

§ 18. В чл. 136, ал. 1, т. 2 думите „5 млн. лв.“ се заменят с „2,5 млн. евро“.

§ 19. В чл. 141 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Българската народна банка може да изисква от системен оператор и от участниците в платежна система да създават гаранционни механизми за сетълмента на плащанията на участниците в съответната система.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „чл. 136 и на този член“ се заменят с „този раздел“.

§ 20. Създава се чл. 141а:

„Клиринг и сетълмент на платежни операции, свързани с карти

Чл. 141а. (1) Клиринг и сетълмент на платежни операции в евро, свързани с карти, се извършват от системен оператор на система с окончателност на сетълмента, лицензиран от БНБ, когато са изпълнени едновременно следните условия:

1. издателите на картите са доставчици на платежни услуги, лицензирани от БНБ, или клонове на доставчици на платежни услуги, извършващи дейност на територията на страната;

2. мястото на продажба или терминалното устройство АТМ се намира на територията на Република България.

(2) Мястото на продажба по ал. 1, т. 2 се определя съгласно чл. 2, т. 29 от Регламент (ЕС) 2015/751.

(3) Системният оператор по ал. 1 определя и оповестява публично недискриминационни правила за достъп и условия за участие в платежната система в съответствие с чл. 130, включително по отношение на непреките участници.“

§ 21. В глава осма раздел III от глава осма с чл. 145 – 152 се отменя.

§ 22. В глава осма наименованието на раздел IV се изменя така:

„Системен компонент на Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време, опериран от БНБ (TARGET-BNB)“

§ 23. В чл. 153 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така: „Системен компонент TARGET-BNB”.

2. Алинея 1 се изменя така:

(1) Българската народна банка е оператор на системен компонент на Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време (TARGET).“

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Оператор на спомагателна система съгласно правилата по ал. 2 може да използва сметки в TARGET, по които средствата не принадлежат на спомагателната система, но се държат от името на нейни участници или се използват за сетълмент на нареждания за превод от името на участниците ѝ. Операторът поддържа данни за размера на средствата на всеки участник към всеки момент в такава сметка. Върху средствата по такава сметка не може да се налага запор и да се извършва принудително изпълнение за задължения на оператора.“

4. Алинея 4 се изменя така:

„(4) При откриването на производство по несъстоятелност за оператора на спомагателна система, средствата по сметка по ал. 3 не се включват в масата на несъстоятелността, а се нареждат за изпълнение от синдика съразмерно на данните от оператора за размера на средствата на участниците.“

5. Създава се ал. 5:

„(5) Принудително изпълнение и запор върху средства на участник в спомагателна система по сметка по ал. 3 могат да бъдат извършени само до размера на средствата, собственост на съответния участник съгласно данните от оператора по ал. 3.“

§ 24. В чл. 154, ал. 2 се създава т. 7:

„7. лицата, управляващи функционирането на електронни платежни инструменти, схеми и споразумения.“

§ 25. В чл. 159, ал. 1, т. 6 накрая се поставя запетая и се добавя „както и на други органи на държави членки, на които е възложено задължение да упражняват надзор над предприятията от финансовия сектор и финансовите пазари“.

§ 26. В глава девета се създава раздел IVa с чл. 172а:

„Раздел IVa

Надзор над електронни платежни инструменти, схеми и споразумения

Надзорни мерки спрямо лицата, управляващи функционирането на електронни платежни инструменти, схеми и споразумения

Чл. 172а. (1) Българската народна банка упражнява надзор за спазване на Рамката на Евросистемата за надзор над електронни платежни инструменти, схеми и споразумения спрямо лицата, управляващи функционирането им, когато тяхното седалище е в Република България.

(2) В случай че БНБ установи нарушения в дейността на лице по ал. 1, в зависимост от характера и тежестта на установените нарушения, тя може:

1. да отправи писмено предупреждение и/или да даде задължителни указания;
2. да задължи лицето да преустанови и да отстрани нарушенията в предварително определен срок;
3. да изиска извършването на промени във вътрешните правила и процедури;
4. да забрани извършването на дейност, докато не се отстранят констатираните нарушения.

(3) Българската народна банка издава наредба по прилагането на този раздел.“

§ 27. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. Точка 24а се отменя;
2. В т. 45 навсякъде думите „плащания с платежни инструменти“ се заменят с „платежни операции“.

Заключителни разпоредби

§ 28. В Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (обн., ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 22 и 34 от 2015 г., бр. 42, 76 и 95 от 2016 г., бр. 62, 95 и 103 от 2017 г., бр. 15, 20, 24, 27 и 77 от 2018 г., бр. 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г. и бр. 16, 25 и 51 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 242, ал. 2 се изменя така:

„(2) Лицето по ал. 1 може да предлага на територията на Република България на непрофесионални инвеститори по смисъла на § 1, т. 11 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти дялове или акции на:

1. национален инвестиционен фонд по чл. 171 при спазване изискванията на част трета, дял първи;
2. европейски фондове за дългосрочни инвестиции след извършване на оценка за уместност в съответствие с чл. 78 и 81 от Закона за пазарите на финансови инструменти и при спазване на изискванията на чл. 69, ал. 2, чл. 70, ал. 2 и 3, чл. 82, ал. 1 и 2 и чл. 99, ал. 1 -

4 от същия закон.“

2. В чл. 247а ал. 4 се отменя.

3. В чл. 250 ал. 2 се изменя така:

(2) Лицето по ал. 1 може да предлага на територията на Република България на непрофесионални инвеститори по смисъла на § 1, т. 11 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти дялове или акции на:

1. алтернативни инвестиционни фондове от лице с произход от друга държава членка при съответно спазване изискванията на част трета, дял първи;
2. европейски фондове за дългосрочни инвестиции след извършване на оценка за уместност в съответствие с чл. 78 и 81 от Закона за пазарите на финансови инструменти и при спазване на изискванията на чл. 69, ал. 2, чл. 70, ал. 2 и 3, чл. 82, ал. 1 и 2 и чл. 99, ал. 1 - 4 от същия закон.“.

§ 29. (1) Параграф 1, § 3, § 4, § 7, § 9- 11, § 13- 15, § 17- 24, § 26 и § 27, т. 1 влизат в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България, посочена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(2) Параграф 28 влиза в сила от 10 януари 2024 г.